

**KPMB Module:
IPM-Houtbescherming**

Bestrijding houtaantasting in historische gebouwen

**Toepassing Uitvoeringsrichtlijn (URL 5001)
Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen
in historisch gebouwen**

**versie 3
23 maart 2023**

Inhoud

1	Inleiding	
1.1	Toepassingsgebied.....	2
1.2	Doel.....	2
1.3	Kosten	2
1.4	Aansprakelijkheid	
1.5	Aanvraag	3
1.6	Certificeringsinstellingen / auditors.....	3
1.7	Audits	3
1.8	Controlefrequentie	3
1.9	Steekproeven	3
1.10	Auditrapportage	3
1.11	Certificatie.....	3
1.12	Tekortkomingen.....	4
1.13	Sancties.....	4
1.14	Wijzigingen	4
1.15	Publicatie	4
1.16	Communicatie.....	4
2	URL 5001 – Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen	

1 Inleiding

1.1 Toepassingsgebied

De KPMB module IPM-Houtbescherming is van toepassing op:

- a) het beheersen en bestrijden van houtaantastende insecten en zwammen door toepassing van IPM in monumenten en beeldbepalende panden.

1.2 Doel

Doel van de toepassing van dit certificatieschema is:

- a) het toepassen van de Uitvoeringsrichtlijn (URL 5001) “Houtaantasting; Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen in historische gebouwen”.
- b) het toepassen van een effectieve plaagdierbeheersing met behoud van de monumentale en historische waarde.
- c) de nadruk te leggen op de toepassing van IPM teneinde het gebruik van biociden te verminderen en zo mogelijk te voorkomen.

1.3 Kosten

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement. In aanvulling hierop geldt dat de aanvrager en geregistreerde een afdracht aan de stichting ERM is verschuldigd, welke is bestemd voor het ontwikkelen en onderhouden van de URL 5001. De hoogte van deze afdracht wordt jaarlijks door de stichting ERM vastgesteld. De

afdracht aan de stichting ERM wordt via de certificerende instelling bij het bedrijf in rekening gebracht.

1.4 Aansprakelijkheid

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement.

1.5 Certificeringsinstellingen / auditors

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement, met als aanvulling dat een gekwalificeerde auditor aantoonbaar beschikt over onderstaande kennis en ervaring:

- Initieel de tweedaagse cursus 'adviseur houtbescherming' en vervolgens tenminste eens in de drie jaar een eendaagse nascholingsbijeenkomst 'houtbescherming'.

1.6 Aanvraag

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement. In aanvulling hierop geldt dat het bedrijf alle locaties, van waaruit voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden voor het beheersen en bestrijden van houtaantastende insecten en zwammen in monumenten en beeldbepalende panden worden georganiseerd, aanmeldt voor certificatie.

1.7 Audits

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement, waarbij de tijdbesteding, zoals opgenomen in tabel 1.1 en 1.2, komt te vervallen en conform deze paragraaf wordt uitgevoerd. Tijdens elke audit worden minimaal 2 projecten bezocht. Projecten zijn locaties waar opdrachten worden uitgevoerd die vallen onder de scope van deze module en de URL 5001.

De tijdbesteding is minimaal 1 dagdeel (= 4 uur) voor de eigen bedrijfsvoering en minimaal 1 dagdeel (= 4 uur) per 2 projecten. De controle op de eigen bedrijfsvoering kan worden gecombineerd met de audit voor de Kwaliteitsnorm Plaagdiermanagement.

1.8 Controlefrequentie

Voor certificering voert de certificerende instelling jaarlijks aangekondigde controles uit. Indien resultaten van een audit daartoe aanleiding geven, kan de certificerende instelling besluiten de controlefrequentie te verhogen.

1.9 Steekproeven

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement.

1.10 Auditrapportage

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement.

1.11 Certificatie

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement met als aanvulling dat de certificerende instelling een licentieovereenkomst dient aan te gaan met

de stichting ERM.

1.12 Tekortkomingen

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement met in aanvulling daarop de beschreven voorbeelden van mogelijke tekortkomingen (bijlage 1).

1.13 Sancties

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement.

1.14 Wijzigingen

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement met als aanvulling dat de Uitvoeringsrichtlijn 5001 wordt vastgesteld door het CCvD Restauratiekwaliteit van de Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg (ERM), na advies van het CvD van de stichting KPMB.

1.15 Publicatie

Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement.

1.16 Communicatie

- a) Hiervoor wordt verwezen naar het geldende Kwaliteitssysteem Plaagdiermanagement met als aanvulling dat bedrijven aantoonbaar dienen te voldoen aan het geldende Kwaliteitssysteem om gebruik te mogen maken van het KPMB logo Plaagdiermanagement.
- b) Het bedrijf kan het logo IPM-Houtbescherming gebruiken in het zakelijke verkeer.
- c) Het bedrijf kan het logo Erkende Restauratiekwaliteit gebruiken in het zakelijke verkeer. Dit dient conform bijlage 5 'Richtlijnen gebruik logo Restauratiekwaliteit' bij BRL 4000 plaats te vinden.

2. URL 5001 – Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen

Het bedrijf dient aantoonbaar te voldoen aan de eisen genoemd in de Uitvoeringsrichtlijn (URL 5001) "Houtaantasting; Bestrijding houtaantasting door insecten en zwammen in historische gebouwen".

Bijlage 1: Tekortkomingen (zie 1.11)

Hieronder zijn voorbeelden van mogelijke tekortkomingen beschreven. Deze bijlage beoogd niet compleet te zijn. De certificerende instantie bepaald of de geconstateerde afwijking van de norm een minor of major tekortkoming met zich meebrengt.

Wettelijke of juridische bescherming

- verzuimen na te gaan of het gebouw of object beschermd is als rijks-, gemeentelijk of provinciaal monument;
- verzuimen de eigenaar te informeren over uit te voeren werkzaamheden of te verwachten schade(n) aan historische constructies en materialen waar de eigenaar mogelijk een omgevingsvergunning voor nodig heeft;
- het opzettelijk of doelbewust door of bij de werkzaamheden of behandeling wijzigen van het monument zonder of in afwijking van de omgevingsvergunning;
- niet of slechts gedeeltelijk meewerken aan het toezicht op of de handhaving van de omgevingsvergunning.

Cultuurhistorische waarden erkennen

- verzuimen de cultuurhistorische waarden van het gebouw in zijn totaliteit – waaronder materialen, constructies en afwerkingen – te betrekken in het opstellen van het bestrijdingsplan voor de te behandelen ruimte(n); hieronder vallen niet alleen hout en houtconstructies, maar bijvoorbeeld ook stenen gewelven, muurwerk, vensters, vloeren, deuren, lambriserings, (stuc)plafonds, pleisterwerk, verflagen, polychromie, behangsels en interieuronderdelen;
- verzuimen zich rekenschap te geven van de betekenis en het belang van historische houtconstructies en houtwerk uit alle perioden, de grote diversiteit aan historische constructiewijzen en houtsoorten, het vakmanschap en de technieken uit het verleden, en het uitgebreide palet aan (bestrijdings)methoden en maatregelen om historische houtconstructies te behouden.

Ingrepen in het monument beperken

- verzuimen de noodzaak van de ingreep en de omvang van het probleem vooraf zorgvuldig en eenduidig vast te stellen of bij onvoldoende duidelijkheid hierover eerst nader (monitorings)onderzoek te verrichten;
- ingrijpen in cultuurhistorisch waardevolle constructies en materialen waarbij de (bestrijdings)technische noodzaak niet vaststaat, die verder gaat dan noodzakelijk is of die ingrijpender is dan nodig is;
- ingrijpen in cultuurhistorisch waardevolle constructies en materialen waarin het aantastingsprobleem zich nu niet voordoet of zich later ook niet gemakkelijk met belangrijke gevolgen kan voordoen;
- ingrijpen in cultuurhistorisch waardevolle constructies en materialen met bestrijdingsmiddelen of -methoden waarbij (eerst) monitoring en/of bouwkundig herstel zouden volstaan;
- ingrijpen in constructies en materialen op een manier die onnodige of ernstige afbreuk doet aan de verschijningsvorm of het uiterlijk van het gebouw, de materialen en het interieur voor zover van cultuurhistorische waarde;
- handelen niet in overeenstemming met de eisen en aandachtspunten die URL 5001 stelt.

Onnodige schade of verlies voorkomen

- verzuimen de noodzaak van een behandeling of ingreep af te wegen tegen de kans op mogelijk verlies van of schade aan constructies en materialen van cultuurhistorische waarde;
- verzuimen alle mogelijke behandelopties tegen elkaar af te wegen om de kans te verkleinen op verlies van of schade aan constructies en materialen van cultuurhistorische waarde;
- verzuimen constructies en materialen van cultuurhistorische waarde tijdens de behandeling afdoende te beschermen tegen of te vrijwaren van mogelijke schade of verlies;
- verzuimen ingrepen uit te voeren op de minst cultuurhistorisch waardevolle, bijzondere of zichtbare plaatsen van constructies of materialen van cultuurhistorische betekenis;
- handelen niet in overeenstemming met de eisen en aandachtspunten die URL 5001 stelt.